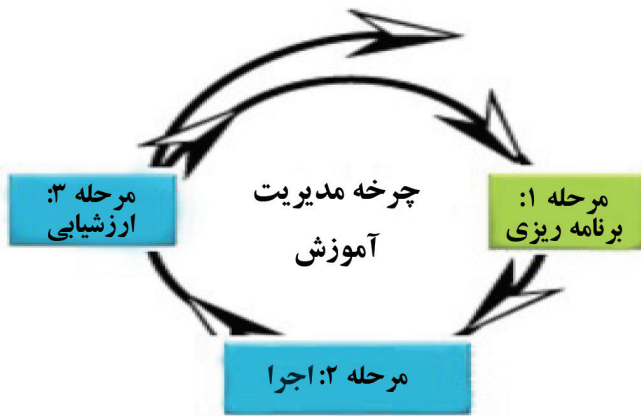

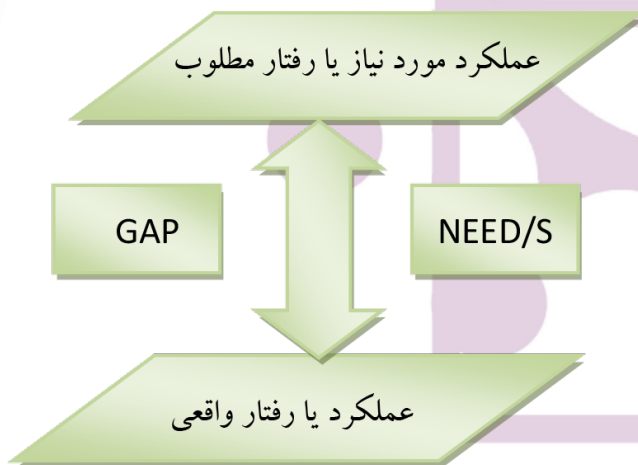

نیازسنجی آموزشی چیست؟ Training Needs Assessment

برنامه ریزی، اولین گام در چرخه مدیریت آموزش است یکی از مهم ترین اقدامات در مرحله برنامه ریزی، نیازسنجی (TNA) است. این راهنما، مقدماتی در زمینه نیازسنجی آموزشی را به شما ارائه می دهد.

برای به دست آوردن چنین داده هایی آورده شده است. اینها ممکن است به طور مستقل یا ترکیبی مورد استفاده قرار گیرند.

تعریف

«نیازسنجی آموزشی» (TNA) روشی است برای تعیین اینکه، آیا نیاز آموزشی وجود دارد یا خیر؟ و در صورت وجود، چه آموزشی برای پر کردن شکاف، مورد نیاز است. یعنی تعیین می کند چه آموزشی، چه زمانی لازم است؟.

نیازسنجی باید اولین قدم قبل از هر تصمیم آموزشی باشد. بدون آن، آموزش ممکن است مسائل و نیازهای اولویت دار را مورد تاکید قرار نهد و به موضوعات غیر ضروری بپردازد. به عبارت دیگر، ممکن است تلاش قابل توجهی صرف انجام آموزش هایی شود که تاثیر مطلوب را نداشته باشد.

نیازهای یادگیری درک شده :Perceived learning needs

آنهایی هستند که افراد گروه هدف از آن آگاه هستند. این نیازها شکافهایی هستند که، یادگیرندگان گزارش می دهند که به آنها نیاز دارند و یا می خواهند آنها را بهبود بخشند. روش های شناسایی نیازهای یادگیری درک شده عبارتند از:

نیازسنجی آموزشی ← قابلیت مورد نظر - توانایی فعلی فراگیران

آموزش می تواند با تجهیز فراگیران به دانش و مهارت و تشویق آنها به ایجاد و ارتقای قابلیت هایشان، شکاف (GAP) را کاهش دهد، اگر نگوئیم از بین برود. داده های مربوط به وضعیت فعلی برای ارزیابی یا بررسی تأثیر در بخش آخر چرخه آموزش، حیاتی است و باید به عنوان داده های پایه عمل کنند. در زیر چند روش

۱) نظرسنجی‌ها (Surveys)

نظرسنجی‌ها، روش خوبی برای جمع‌آوری طیف وسیعی از پاسخ‌ها هستند و می‌توانند با سرعت بیشتری نسبت به روش‌های دیگر انجام شوند، اما آماده‌سازی یک نظرسنجی موثر هنوز زمان می‌برد. چراکه طراحی ضعیف نیازسنجی منجر به جمع‌آوری اطلاعات محدود و یا ناقص خواهد شد.

۲) مصاحبه (Interview)

مصاحبه یکی از مستقیم‌ترین راه‌های جمع‌آوری داده‌ها در مورد نیازهای آموزشی است که می‌توان اطلاعات عمیق را جمع‌آوری کنند

۳) گروه کانونی (Focus Groups)

گروه کانونی شبیه به مصاحبه است که با چندین نفر، به طور همزمان انجام می‌گردد و به دلیل بحث بین اعضای گروه، موضوعات عمیق‌تر بررسی می‌شود و اختلاف نظر بین افراد گروه، باعث شناسایی نیازهای گروه‌های مختلف می‌گردد.

تجزیه و تحلیل داده‌های نیازسنجی

داده‌هایی که در یک نیازسنجی جمع‌آوری می‌کنید، احتمالاً به طور مستقیم، به تصمیماتی که باید به عنوان اولویت انتخاب کنید، منجر نمی‌شود. سازماندهی، طبقه‌بندی و سنجش آنچه جمع‌آوری کرده‌اید به سطحی از تجزیه و تحلیل نیاز دارد. در پایان، باید تعیین کنید که (۱) رایج‌ترین نیازهای شناسایی شده (۲) حیاتی‌ترین نیازها، نیازهایی که بیشترین تأثیر را بر عملکرد دارند، کدامند.

منابع:

- Rethans JJ. Needs assessment in continuing medical education through standardized patients. Journal of Continuing Education in the Health Professions. 1998 Jun;18(3):172-8.

صاحب امتیاز: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
مدیر مسئول: آقای دکتر سید محمد موسوی میرزایی
سرمدیر: آقای دکتر فرشید عابدی
مدیر اجرایی: واحد کتاب و مجله (EDC)
نویسنده این شماره: خانم دکتر خیرالنسا رمضان زاده

جمع‌آوری داده‌های ذهنی (subjective) از طریق روش‌هایی مانند: مشورت با اعضای کمیته برنامه‌ریزی. درخواست‌های مستقیم از مخاطبان هدف، نظرسنجی‌ها، گروه‌های متمرکز جمع‌آوری داده‌های عینی (objective) مانند: بررسی شواهد علمی، دستورالعمل‌های عمل بالینی، اطلاعات درباره تغییرات فرآیندهای کاری.

نیازهای یادگیری ادراک نشده Unperceived / نادرسست / misperceived learning needs

نیازهایی هستند که افراد گروه هدف از آنها آگاه نیستند. هنگامی که از مخاطبان هدف شما خواسته می‌شود، این شکاف‌ها را گزارش نمی‌کنند. بنابراین شما باید به دنبال روش‌های جایگزین برای شناسایی این نیازهای یادگیری باشید. روش‌های شناسایی نیازهای یادگیری درک نشده عبارتند از:

جمع‌آوری داده‌های ذهنی از طریق روش‌هایی مانند: مشاهده عملکرد (چه در عمل واقعی یا شبیه‌سازی)، با توجه به چگونگی یادگیرنده (ها) در حال حاضر وظایفی را انجام می‌دهند و این که چگونه با استانداردها یا انتظارات مقایسه می‌شود، بازخورد بیمار و/یا بیمار شبیه‌سازی شده

جمع‌آوری داده‌های عینی مانند: نتایج آزمون‌های خودارزیابی، داده‌های تضمین کیفیت، منابع داده‌های بیمار از جمله: خطاها و اشتباهات بالینی، گزارش حوادث بحرانی، نمودار ممیزی‌ها، پژوهش‌های منتشر شده، اطلاعات در مورد تغییرات و روند در عمل هنگام انجام نیازسنجی، سؤالاتی که باید در نظر گرفته شوند عبارتند از:

- چرا یک یادگیری باید مورد توجه قرار گیرد یا بهبود یابد؟
- با پرداختن به نیاز یادگیری چه نتایج / نتیجه / تأثیری حاصل می‌شود؟
- کدام یک از نیازهای یادگیری شناسایی شده باید در اولویت قرار گیرد؟

تکنیک‌های جمع‌آوری داده‌های نیازسنجی

هنگامی که در حال برنامه‌ریزی نیازسنجی خود هستید، تعیین روش‌هایی برای جمع‌آوری داده‌ها اهمیت زیادی دارد. در ادامه چند تکنیک ساده ذکر گردیده است.